

tuum, nec privilegiis antiquitus institutis Metropolitani fraudentur Antistites. »

Primates vero peculiari et proprio nomine appellantur Episcopi earum Sedium Episcopatum, quibus Sedibus Vicariatus Apostolici dignitas quondam adnexa fuit : hujusmodi sunt Arelatensis, Lugdunensis in Gallia, Moguntinus in Germania, Toletanus in Hispania, Pisanus in Italia, aliisque. His modo solum honoris nomen sine ulla potestate relictum est : qua de re supra diximus § 44.

Quod denique ad Archiepiscopos attinet, S. Isidorus Hispaniensis in tract. *de Etymologiis* cap. 12, ex quo sumptus est can. CLERICUS dist. 21 : « Archiepiscopus, » inquit, « graeco dicitur vocabulo, quod sit summus Episcoporum : tenet enim vicem Apostolicam, et praesidet tam Metropolitanis, quam Episcopis. » Modo autem Archiepiscopus et Metropolita idem sonant, neque amplius duea sunt distinctae dignitates, sed una eademque : quin imo si contingat ut Archiepiscopus nullos Episcopos Suffraganeos habeat, neque est, neque Metropolita dici poterit.

Confer. P. Daude S. J. in Hierarch. cap. 4.

§ 47.

DE METROPOLITIS.

Metropolita est civitatis Metropolis, sive civitatis in provincia principis, Episcopus qui toti provinciae praeest. De Metropolitarum origine Doctores disputant, nunc scilicet ea dignitas ab Apostolis, an post eorum aetatem ab Ecclesia instituta fuerit. Nos eorum sententiam firmiter tenemus, qui Apo-

stolos arbitrantur metropoliticae dignitatis auctores exstisse. Hujus Apostolicae institutionis specimen, illudque perspicuum, exhibit factum S. Pauli Apostoli, qui Titum toti insulae Cretae, et Timotheum toti provinciae Asiae praefecit. Hac tamen de re non attinet plura dicere, namque argumenta, quae ad ostendendam Apostolicam Patriarcharum originem jam attulimus, hoc nostram sententiam mirifice confirmant.

Porro Metropolitae ex vigenti disciplina, et praesertim ex Tridentinae Synodi decretis, in omnes suae provinciae Episcopos jurisdictionem habent. Magna quidem fuit olim Metropolitarum auctoritas in suos Episcopos Suffraganeos; namque Episcopi suffraganei apud suos Metropolitas accusari debabant, can. 7 Concilii Carthaginiensis III, quin imo ab eis excommunicari poterant (cap. 52 de sent. excommun.). At vero Concilium Tridentinum judiciale Metropolitarum potestatem imminuit; nam cap. 8 sess. 13 de reform., et plenius sess. 24 cap. 5 decrevit, ut « causae criminales graviores contra Episcopos, quae depositione aut privatione dignae sint, ab ipso tantum Summo Romano Pontifice cognoscantur et terminentur. Minores vero criminales causae Episcoporum in Concilio tantum provinciali cognoscantur et terminentur, vel a deputandis per Concilium provinciale. » Quia vero de causis civilibus Episcoporum nihil in eodem Concilio statutum fuit, idcirco ex communi Canonistarum sententia permanet jus antiquum, quo sancitum est, ut civiles Suffraganorum causae apud Metropolitas agantur.

Metropolitis integrum est tertio quoque anno Episcopos provinciae ad Concilium provinciale convocare, et non obedientes poenis coercere.

Demum Metropolitae suorum Suffraganeorum negligen-

tiam supplant, eosque tum ad servandam residentiae legem compellunt, tum ad Seminaria erigenda.

Sed Metropolitae in Dioeceses Suffraganeorum nulla jurisdictione pollent, nisi *in appellatione, in sacra visitatione, et in devolutione*. Primo itaque *in appellatione*; namque jus dicunt inter eos, qui a sententia Suffraganeorum ad eos provocant. Secundo *in visitatione*; olim Metropolitae, utcumque ita res postulare sibi videbatur, Dioeceses Suffraganeorum iustrare poterant (cap. 4 de cens. in 6). At Synodus Tridentina huic rei modum quemdam constituit, ut nimirum « a Metropolitanis, etiam post plene visitatam propriam Dioecesim, non visitentur cathedrales Ecclesiae, neque Dioeceses suorum Comprovincialium, nisi causa cognita et probata in Concilio provinciali. » (Sess. 24 cap. 3 de reform.) Tertio denique *in devolutione*; si enim Capitulum cathedralē intra octo dies ab Episcopi obitu Vicarium capitularem eligere neglexerit, facultas eumdem Vicarium constituendi ad Metropolitam devolvitur.

Vide Usserium de origine Episcoporum et Metropolit.; De Marca de concord. Sacerd. et Imper. lib. 6. cap. 4 § 5; et Thomassinum de vet. et nov. Eccl. discipl. lib. 1 part. 1 cap. 2.

§ 48.

DE CRUCE ET PALLIO.

Insignia Patriarcharum, Primatum, et Metropolitarum sunt CRUX, quae ipsis praefertur, et PALLIUM quod super vestes pontificales defertur. De more praferendae crucis disserit Thomassinus de vet. et nov. Eccl. discipl. p. 1 lib. II cap. 8, et denique concludit, « praelatas esse crucis Pontificibus pri-

mum Romanis, inde Legatis pontificiis, ac denique Archiepiscopis, quod nemini non persuassimum esset, nusquam eos procedere, nusquam progredi, nisi ad Christi crucem imperiumque aut constabiliendum, aut propagandum. » Hoc insigne primum a Sede Apostolica suis Legatis, deinde Patriarchis, postea Primatibus, demum aliquibus Archiepiscopis concessum est. AEtate vero Clementis V, jus praferendae crucis Archiepiscopi omnes obtinuerunt; id quod manifestum est ex Clementina II de privilegiis: « Archiepiscopo per quaevis loca exempta suae provinciae facient transitum, aut ad ea forsitan declinanti, ut crucem ante se libere portare faciat.... sacro probante Concilio, praesentis Constitutionis serie duximus concedendum. »

Origo pallii antiquissima, sed incerta. Quidam arbitrantur, pallium nihil aliud initio fuisse, quam imperiale indumentum, quod Constantinus Magnus, aliquie Imperatores Romanis Pontificibus et Patriarchis concederunt; et processu temporis factum esse, ut veluti sacrum ornatum, et plenitudinis officii pontificalis symbolum haberetur.

Aliqui contra putant, S. Linum, qui ann. 69 Summum Pontificatum tenuit, auctorem pallii exstisse: liber vero pontificalis tradit, S. Marcum Pontificem instituisse, « ut Episcopus Ostiensis, qui consecrat Episcopum Urbis, pallio uteretur. » Quae quidem opinio, quoniam apocryphis et imbecillibus monumentis nititur, plerisque omnibus non probatur.

Verum ex opinionum discrepantia satis intelligitur, certum monumentum nullum extare, quo vera origo pallii perspecta, planeque cognita habeatur. Illud vero certum est, quod veteres scriptores omnes, qui de pallio loquuntur sunt, non illud ornamentum profanum, sed sacram vestem, signumque rei

sacrae fuisse testantur : quae testimonia faciunt contra opinionem eorum, qui pallium Imperatoribus acceptum referunt. Sic acta Metrophanis Patriarchae Constantinopolitani apud Plotium biblioth. cod. 256 referunt, eum, postquam senio confectus, rogante Constantino Magno, successorem Alexandrum sibi designaverat, pallium in sacra mensa deposuisse, ut successori traderetur. Igitur pallium, regnante etiam Constantino Magno, quem primum ejusdem auctorem ostentant, inter sacras vestes recensebatur. Saeculo vero V, Isidorus monachus et Presbyter AEgyptius lib. I epist. 136 haec habet : « Episcopi pallium non e lino, sed e lana confectum, ovis pellel denotat, quam aberrantem quaerens Dominus in proprios humeros sustulit. Episcopus enim Christi typum gerens illius munere fungitur, et omnibus ipso habitu ostendit, se boni et magni Pastoris imitatorem esse, qui gregis infirmitates ferre voluit. Atque attende sedulo : cum enim verus ipse Pastor accedit, apertis venerandis evangelii, et assurgit Episcopus, et imitationis vestem deponit. » Et Symmachus Pontifex, ineunte saeculo VI, in epistola ad Theodorum Laureensem Episcopum ita scribit : « Idcirco pallio, quod ex Apostolica charitate tibi destinamus, quo uti debeas secundum morem Ecclesiae tuae, solerter admonemus, pariterque volumus ut intelligas, quia ipse vestitus, quo ad missarum solemnia ornaris, signum praetendit crucis, per quod scito te cum fratribus debere compati, et mundialibus illecebris in affectu crucifigi. »

Pallium intra tres a consecratione menses petendum est, a Summo Pontifice consueta formula, hoc est, INSTANTER, INSTANTIUS, INSTANTISSIME : propterea quod, ut S. Gregorius Magnus ad Brunichildam Reginam scribit cap. PRISCA dist. 188; « Honor pallii nisi fortiter postulanti dari non debet. » Electus autem Archiepiscopus petere debet per se ipsum, si Romae adsit : per procuratorem vero,

si absit ; neque pallium ei conceditur, nisi prius fidelitatem et obedientiam erga Summum Pontificem jurejurando sponderit. « In Archiepiscopis illud est peculiare, » inquit Benedictus XIV de Synod. Dioec. lib. I. cap. 5, « quod ne per consecrationem quidem assequantur plenitudinem officii sui nisi pallium receperint a Romano pontifice, ex cap. NISI SPECIALIS de auctoritate et usu pallii; non quod pallium aliquid superaddat consecrationi quoad Ordinis potestatem, sed quia liberum praebet accepti Ordinis exercitium, et archiepiscopalis munera quamdam veluti perfectionem offert et complementum. » Itaque Metropolita ante pallii receptionem neque archiepiscopum nominare, neque Synodum provinciale indicere, potest, neque chrisma confidere neque dedicare Basilicas, neque ordinare Clericos, neque Episcopos consecrare (cap. 28 SUPER EO de elect.).

Solus Romanus Pontifex semper et ubique pallio uti potest ; caeteri non nisi intra fines suae jurisdictionis, et statim certisque diebus, de quibus Pontificale Romanum part. 1 tit. de Pallio.

Pallium semel acceptum Personae sic inhaeret, ut alteri commodi non possit, nec transit ad haeredes dignitatis, neque Archiepiscopus ab uno ad aliam Sedem translatus pallium secum defert, sed novum semper petendum est ; et ubi Archiepiscopus obierit, pallium seu pallia, si plura acceperit, cum eo humanda sunt.

§ 49.

DE EPISCOPIS.

Superest modo ut sermonem de Episcopis instituamus. Ex instituti nostri ratione videndum nobis est, quae sint jura et officia Episcoporum propria, quaeque singuli Episcopi in sua quisque Dioecesi exercere possint, et etiam debeat. Praecipua hujusmodi officia posita sunt *in docendo, in curando cultu divino, et recta Sacramentorum administratione*, caeterisque id genus, de quibus dicturi sumus ; jura vero sita sunt *in jubendo, judicando, puniendo, dispensando, et administrando*. Quae quidem jura et officia pertinent quoque ad Patriarchas, Primates, et Archiepiscopos, quippe qui, etsi Episcopis suf-

fraganeis et provinciis praesint, iidem tamen habent suam peculiarem Ecclesiam, quam sicut Episcopi regunt.

Episcopi *Titulares*, in eodem ac caeteri Episcopi dignitatis gradu locati sunt; in consecratione siquidem characterem episcopalem, eique adnexam potestatem, uti veri Episcopi, recipiunt, tantummodo, cum propriam Dioecesim non habent, ejus potestatis usu et jurisdictione privantur. Obtinent quidem alicujus cathedralis Ecclesiae titulum, verum tamen sine jure administrandi. Vocantur etiam Episcopi *in partibus Infidelium*, propterea quod exornantur titulo alicujus earum Ecclesiarum, quae sub jugo Infidelium gemunt, quod factum est, ne memoria antiquae dignitatis earumdem Ecclesiarum penitus oblitteretur.

In ecclesiasticis historiis non desunt vetusta exempla Episcoporum, qui solius honoris causa Episcopi consecrati fuerunt. Nunc vero non creatur Episcopus sine titulo. Hujusmodi tamen Episcopi veluti inertes inutilesque contempnendi non sunt; eorum enim opera Summi Pontifices saepius utuntur, eo quod aliqua sunt munera, quae decentius Episcopo committuntur, quam Presbytero; praeterea Suffraganei sive Adjutores dantur Episcopis, qui per semetipos ob senium, aut malam valetudinem, aut propter Dioecesum amplitudinem ordinationibus, aliisque functionibus sacris operam dare nequeunt.

In Episcoporum numero *Chorepiscopos* habendos esse putarunt Henricus, Hammonius, Guillelmus, Beveregius et alii, idque ob eam praesertim causam, quia Athanasius in apologetic. contra Arian. « Mareotes, » inquit, « regio est Alexandria, in qua nunquam Episcopus fuit, aut Chorepiscopus, sed universae illius regionis Ecclesiae Alexandrino parent Episcopo. Presbyteri autem singuli suos vicos habent maxi-

mos, qui decem circiter sunt, imo plures numero. » Ex quibus nempe verbis cum Presbyteri ab Episcopis et Chorepiscopis discernantur, statim concluserunt, Chorepiscopos eodem ac Episcopos fuisse.

Alii vero rati sunt, Chorepiscopatum fuisse Ordinem sacram ab Episcopatu et Presbyteratu plane distinctum, quia in can. 2 Concilii Chalcedonensis sic decernitur: « Si quis Episcopus per pecuniam ordinaverit Episcopum vel Chorepiscopum, aut Presbyterum vel Diaconum, vel quemlibet de his, qui connumerantur in clero, aut promoverit per pecunias Dispensatorem, aut Defensorem, vel Mansionarium, vel quemquam omnino, qui subjectus est regulae, proprii gradus periculo subjacebit. » Ex hoc siquidem canone videtur Chorepiscopatus inter sacros Ordines numerari, qui per ordinationem seu manuum impositionem conferuntur, dum eodem canone ecclesiastica officia, quae per promotionem, et non per ordinationem tribuuntur, seorsum ab Ordinibus recensentur. « Erit ergo, » ait Thomassinus de nov. et vet. Eccl. discipl. p. 4 lib. 2 cap. 4, « si his stare volumus, Chorepiscopatus unus e sacris Ordinibus, atque adeo divinae institutionis. At hoc (prosequitur idem Auctor) cum ejus novitate aut aevi brevitate consistere minime potest. Non Chorepiscopos tria priora saecula habuere, nullos postrema. »

Nos itaque in eorum sententiam libenter imus, qui Chorepiscopos putant Presbyteros fuisse: 1º quia Chorepiscopi ex canone 10 Concilii Antiocheni ab uno tantum civitatis Episcopo ordinabantur, Episcopi vero a tribus Episcopis consecrandi erant; 2º quia Episcopos in vicis et pagis constituere canones vetabant, contra vero Chorepiscopi non alibi, quam in vicis constituebantur; 3º quia Chorepiscopi a Neocaesariensi Synodo ad similitudinem septuaginta discipulorum in-